

Obsah

PŘEDMLUVA	11
I. ÚVOD	13
II. VÝVOJ A ZVLÁŠTNOSTI TRÁVICÍ TRUBICE U NOVORO- ZENCŮ A KOJENCŮ	14
1. Vývoj trávicí trubice	14
Vývoj nervového zásobení	17
Plynová náplň žaludku a střev	18
2. Poznámky k anatomickým zvláštnostem trávicího ústrojí novorozence a kojence	19
III. RENTGENOVÉ VYŠETŘENÍ TRÁVICÍ TRUBICE	25
1. Poznámky k rentgenovému vyšetřování a pararentgenová zobrazovací technika	25
Ultrazvuková diagnostika, ultrasonografie	26
Tomografie nukleární magnetickou rezonancí	29
2. Rentgenové vyšetřovací metody trávicí trubice	30
Nativní snímek břicha	30
Vyšetření trávicí trubice pozitivně kontrastní látkou	31
Funkční defekografie	37
Loopografie	38
Fistulografie	38
Celotělové zastínění, total body opacification	38
Amniografie	39
Vyšetření trávicí trubice negativně kontrastní látkou	39
Diagnostické pneumoperitoneum	39
Pneumopelvigrafie	40
Pneumoretroperitoneum	40
Angiografická vyšetření	40
3. Rentgenová symptomatologie nativního snímku břicha	43
Změny velikosti a tvaru břišní dutiny	43
Změny plynového obsahu	44
Intraluminální změny plynové náplně	44
Intramurální hromadění plynu	47
Extraluminální hromadění plynu	48
Anomální uložení nitrobřišních orgánů	50
Anomální zastínění břišní dutiny	51
Břišní kalcifikace	53
Změny skeletu	56

IV. KLINICKÁ SYMPTOMATOLOGIE CHOROBNÝCH STAVŮ TRÁVICÍ TRUBICE NOVOROZENCŮ A KOJENCŮ	58
1. Zvracení, krev ve stolici, nechutenství	59
Zvracení novorozence a kojence	59
Zvracení s příznaky porušené průchodnosti trávicí trubice	62
Zvracení spolu s průjmem	63
Zvracení s příznaky infekce	63
Krev ve zvratkách a ve stolici novorozenců	64
Krvácení z trávicího ústrojí kojenců	64
Nechutenství	65
2. Změny ve velikosti břicha	65
3. Poruchy ve vyprazdňování smolky a stolice	67
4. Bolest břicha	68
5. Dysfagie	69
6. Zjevné anomálie břišní stěny	70
V. VROZENÉ OBSTRUKCE TRÁVICÍ TRUBICE	71
1. Vrozené intraluminální obstrukce	72
Atrézie	72
Atrézie jícnu a tracheo-ozofageální anomálie	73
Atrézie pyloru	81
Atrézie duodena	82
Atrézie tenkého střeva	85
Atrézie tlustého střeva	87
Anorektální malformace	89
Mekoniový ileus	96
Vrozené stenózy trávicí trubice	98
Stenóza jícnu	99
Stenóza pyloru	100
Stenóza duodena	109
Stenóza tenkého střeva	110
Stenóza tlustého střeva	112
2. Vrozené extraluminální obstrukce	112
Poruchy rotace a fixace	112
Omfalokéla, umbilikální eventrace	113
Nonrotace	113
Vrozený volvulus tenkého střeva	115
Hyperfixace duodena	116
Laddův syndrom	116
Obrácená rotace	116
Vysoký stav céka	117
Coecum subhepaticum	117
Volné cékum (coecum mobile)	118
Hyperdescendentní cékum, coecum pelvicum	118
Volné mesenterium commune	118
Hepatodiafragmatická interpozice trávicí trubice, Chilaiditiho syndrom	118
Peritoneální pruhy	120
Vrozené defekty mezenteria a vnitřní abdominální kýly	120
Anulární pankreas	121
3. Vrozené intramurálně podmíněné obstrukce trávicí trubice funkčního charakteru	122
Přechodné poruchy střevní pasáže	123
Střevní dystonie novorozenců	123

Syndrom mekoniové zátky	125
Syndrom novorozeneckého úzkého levého tračníku	125
Chronické funkční obstrukce	127
Aganglionóza, nemoc Hirschsprungova, megacolon congenitum Syndrom chronické novorozenecké střevní obstrukce (střevní adynamie)	127
Megacystis-microcolon-intestinal-hypoperistalsis syndrome (novorozenecká viscerální myopatie)	132
Střevní ganglioneuromatóza, Nezelofova choroba	133
Megakolon	134
VI. VROZENÉ CYSTICKÉ A PSEUDOCYSTICKÉ NITRO-BŘIŠNÍ ÚTVARY	137
1. Pravé cysty	137
Zdvojení trávicí trubice	137
Mezenteriální cysty lymfoidní, chylové, lyfangiomy, chylangiomy	144
Omentální cysty	145
Dermoidní a teratoidní cysty	145
2. Pseudocysty	147
Segmentární dilatace střeva	149
3. Cystické útvary dalších orgánů	150
Cysta choledochu	150
VII. VROZENÉ ANOMÁLIE OMFALOENTERICKÉHO DUKTU	152
Perzistující ductus omphaloentericus	152
Cysta omphaloenterického ductu	152
Umbilikální sinus	152
Meckelův divertikl	153
VIII. DYSFAGIE A NĚKTERÉ STAVY SPOJENÉ SE ZVRACENÍM	157
1. Orofaryngeální dysfagie	157
2. Ezofageální dysfagie	158
Krikofaryngeální dysfagie, inkoordinace	161
Familiární dysautonomie, syndrom Rileyův-Dayův	162
Achalázie jícnu	163
Zející kardie, chalázie, gastroezofageální inkompetence	164
3. Hiátové kýly	166
4. Komprese jícnu při cévních malformacích	169
Cévní prstenec	171
Zdvojený oblouk aorty	171
Pravostranný oblouk aorty	172
Pravostranný krční oblouk aorty	172
Ostatní aberantní artérie	172
5. Komprese jícnu patologickými procesy z okolí	175
6. Dysfagie po operaci atrézie jícnu	175
7. Pylorospasmus	176
IX. ANOMÁLIE BŘIŠNÍ STĚNY A BRÁNICE	178
1. Anomálie břišní stěny	178
Vrozený nevývin nebo chybění svalů břišní stěny — „prune belly syndrome“	178
Rozštěp břišní stěny, gastroschiza	178

Omfalokéla	178
Defekt břišní stěny, sterna, bránice a perikardu	179
2. Brániční kýly	179
X. ANOMÁLIE TVARU A ULOŽENÍ ŽALUDKU	190
Volvulus, torze žaludku	190
Kaskádovitý žaludek	191
Mikrogastrie	193
XI. ZÍSKANÉ OBSTRUKCE TRÁVICÍ TRUBICE	195
1. Funkční ileus	195
2. Získaný mechanický ileus	197
Získaný volvulus	197
Strangulace trávicí trubice	198
Invaginace, intususcepce	199
XII. PERFORACE TRÁVICÍ TRUBICE	205
Perforace jícnu	205
Perforace žaludku a střeva	206
Mekoniová peritonitida	207
Opouzdřená, krytá perforace	210
XIII. ZÁNĚTY TRÁVICÍ TRUBICE	212
1. Ezofagitidy	212
2. Enterokolitidy kojenců	213
3. Nekrotizující enterokolitida	215
4. Appendicitis acuta	218
5. Zánět pobřišnice, peritonitida	219
Ascites	219
Hemoperitoneum	222
6. Chronické zánětlivé pochody	222
Colitis ulcerosa	222
Granulomatosis enteropathica, Crohnova nemoc	223
Tuberkulóza trávicí trubice	223
Mykotické záněty trávicí trubice	224
7. Lymphadenitis mesenterialis	225
8. Subfrenický absces	225
XIV. MALABSORPČNÍ SYNDROM	228
1. Primární a sekundární malabsorpce	228
2. Celiakální sprue	229
3. Projevy intolerance nebo alergie trávicí trubice na bílkovinu kravského mléka	229
4. Lipodystrophia intestinalis, Whippleova choroba	232
5. Syndrom dráždivého kolon, colitis mucosa	232
XV. PEPTICKÝ VŘED A VŘEDY JÍCNU	234
XVI. VARIXY JÍCNU	235
XVII. EXPANZÍVNÍ PROCESY BŘICHA	238
Intraperitoneální nádory	240
Lymfosarkom střeva	241
Střevní polypy	242

Expanzivní procesy jater	242
Retroperitoneální nádory	245
Expanzivní procesy pankreatu	247
Expanzivní procesy v malé pánvi	249
XVIII. CIZÍ TĚLESA V TRÁVICÍ TRUBICI	254
Syndrom inspiso vaného mléka, inspissated milk syndrome, milk curd syndrome, lactobezoar	255
XIX. PARAZITÁRNÍ ONEMOCNĚNÍ	258
LITERATURA	260
VĚCNÝ REJSTRÍK	287